

Vorige week belandde ik in een lastige situatie met één van mijn leerlingen. Toen ik nog maar net in de klas was, zag ik dat ze een ander kind sloeg. Ik sprak haar erop aan en een collega vertelde dat dit al de tweede keer was die dag. Dus zei ik haar dat ik haar bij een derde keer straf zou geven.

Helaas kwam de derde keer ook, maar toen ik haar de klas uit wilde zetten, weigerde ze. Uiteindelijk kreeg ik haar wel de klas uit, maar toen ik haar later weer binnen liet, wilde ze geen sorry zeggen. Hoe lang we haar ook extra lieten nablijven, een sorry kwam er niet.

Ik zat toen vast. Want ik kon het kind wel nóg een keer terug laten komen, maar ze is zo standvastig... Wat als het niets helpt? Je komt in een machtsstrijd terecht die je niet kan winnen.

Ik heb toen iemand in Nederland om raad gevraagd. Ik heb deze vrouw onlangs leren kennen, omdat ze ook zo nu en dan een project in Uganda doet. In Nederland heeft ze veel ervaring in het onderwijs en het coachen van docenten.

Zij opende mijn ogen voor een waarheid die ik wel kende, maar even uit het oog verloren was: belonen werkt beter dan straffen. Een lastige in de Ugandese situatie. Wil je kinderen hier stil krijgen? Dan dreig je dat ze geslagen zullen worden. Officieel mag slaan op scholen niet meer, maar in de praktijk komt het nog steeds voor. Bovendien is het in de huiselijke situatie nog niet verboden.

Bij ons op school is het officieel niet toegestaan, maar het gebeurt nog wel af en toe. Zelf sla ik (uiteraard) niet. De kinderen zien slaan echter als ergste straf. Nablijven, strafregels schrijven, dat soort straffen maakt minder indruk op ze.

Door mijn overleg met de Nederlandse docent, besepte ik dat dit meisje juist positieve aandacht nodig heeft. Ze vraagt veel negatieve aandacht, en in het Ugandese systeem is het makkelijk om dat te krijgen. Ze is ook nog eens het beste meisje van de klas, wat er eveneens voor zorgt dat ze minder aandacht krijgt.

Vorige week heb ik daarom het roer omgegooid. Een dag goed gedrag levert haar een smiley op, soms zelfs twee. Na negen smileys krijgt ze een cadeautje, een gummetje dat ze al heeft uitgekozen. Dit werkt super goed. Haar gedrag verandert zienderogen, en elke keer als ik haar positieve aandacht geef, krijg ik een glimlach van haar.

Soms liggen dingen zo voor de hand als je er objectief naar kijkt, maar zie je ze niet als je er middenin zit. Wat ben ik blij dat ik met een Nederlandse collega kon overleggen. Ik hoop dat we in de toekomst ook meer collegiaal overleg en bijvoorbeeld intervisie kunnen hebben in Uganda. Het zal ons werk zeker ten goede komen!

Mijn naam is Famke (Nakimuli) Wildeman, 38 jaar, en tolk Nederlandse Gebarentaal. Sinds de zomer van 2016 woon ik in Uganda. Ik werk daar als vrijwilliger op een dovenschool, Uganda School for the Deaf in Ntinda, in de hoofdstad Kampala. Ik geef les en ik zoek sponsors voor kinderen uit armere gezinnen. Ook onderhoud ik contacten met de tolken Gebarentaal.

© Doof.nl